

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВАСИЛЯ
СТЕФАНІКА**

Факультет/інститут економічний

Кафедра обліку і оподаткування

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Концептуальні аспекти контролю та аудиту

Рівень вищої освіти – третій (доктор філософії)

Освітня програма Облік і оподаткування

Спеціальність 071 Облік і оподаткування

Галузь знань 07 Управління та адміністрування

Затверджено на засіданні кафедри обліку і оподаткування,
Протокол № 1 від 29 серпня 2023 р.

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Концептуальні аспекти контролю та аудиту
Викладач (-і)	Василюк М.М., д.е.н., професор кафедри обліку і оподаткування
Контактний телефон викладача	+38(066)4653250
Е-mail викладача	mariya.vasyliuk@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний та заочний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/developer/course/view/6730
Консультації	Очні консультації: згідно розкладу консультацій
2. Анотація до курсу	
<p>Навчальний курс пропонує слухачам сформуванню розуміння основних теоретичних концепцій у галузі контролю та аудиту від класичних до сучасних підходів, а також існуючі виклики для професії та наукового розвитку у сучасному світі. Курс формує передумови до подальшої наукової діяльності слухачів у галузі бухгалтерського обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування розширюючи їхнє розуміння теоретичних основ та реальній професійної діяльності. Предметом вивчення дисципліни є аналіз теоретичних засад, методологічних підходів та концепцій, які лежать в основі контролю та аудиту за міжнародними стандартами.</p>	
3. Мета та цілі курсу	
<p>Метою вивчення дисципліни є систематизація та узагальнення теоретичних засад контролю та аудиту, включаючи основні концепції, методи і принципи, що лежать в її основі, а також – вивчення сучасних тенденцій у контролі та аудиті та аналіз можливих перспектив його розвитку в умовах мінливості економічного середовища. Процес навчання передбачає розгляд практичних застосувань теоретичних концепцій у реальних ситуаціях контрольного процесу, а також оцінку впливу новітнього нормативно-правового забезпечення на методологію і організацію контролю та аудиту, набуття практичних навичок з планування, проведення аудиту як незалежного контролю, організації та функціонування системи внутрішнього контролю, оформлення результатів контрольно-аудиторських процедур за міжнародними стандартами контролю та аудиту.</p>	
4. Програмні компетентності та результати навчання	
<p>ІК. Здатність продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності у сфері обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування із застосуванням методології наукової та педагогічної діяльності, зокрема здійснюючи наукове дослідження, що характеризується науковою новизною, теоретичним та/або практичним значенням.</p> <p><i>Загальні компетентності:</i></p> <p>ЗК02. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК03. Здатність працювати в міжнародному контексті.</p> <p>ЗК04 Здатність розв'язувати комплексні проблеми у сфері обліку та оподаткування на основі системного наукового світогляду та загального культурного кругозору із дотриманням принципів професійної етики та академічної доброчесності.</p> <p><i>Фахові компетентності:</i></p> <p>СК01. Здатність планувати і виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання в обліку, аналізі, аудиті та оподаткуванні та дотичних до них міждисциплінарних напрямках.</p> <p>СК02. Здатність виявляти, формулювати та вирішувати проблеми дослідницького характеру в сфері обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних досліджень.</p> <p>СК03. Здатність вирішувати комплексні завдання функціонування системи обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування для критичного оцінювання результатів досліджень з урахуванням соціальних, етичних, правових та економічних проблем.</p>	

- СК04. Здатність проводити емпіричні дослідження для встановлення тенденцій розвитку об'єктів дослідження у сфері обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування.
- СК05. Здатність здійснювати апробацію результатів наукових досліджень, висновків і практичних рекомендацій з обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування та сприяти їх впровадженню у науковій та практичній сферах.
- СК08. Здатність генерувати нові ідеї щодо розвитку теорії та практики обліку, аналізу, аудиту, та оподаткування, аналізувати, оцінювати та прогнозувати відповідні процеси.
- СК09. Здатність до безперервного саморозвитку та самовдосконалення.

Результат навчання:

- РН02. Здійснювати пошук, аналізувати, критично осмислювати та систематизувати інформацію, отриману з різних науково-практичних джерел та основних національних, європейських, міжнародних нормативно-правових актів з питань регулювання обліку, аналізу, аудиту та оподаткування.
- РН05. Формулювати та перевіряти гіпотези; використовувати для обґрунтування висновків належні докази, зокрема, результати теоретичного аналізу, емпіричних досліджень (опитувань, спостережень тощо) і математичного та/або комп'ютерного моделювання, наявні літературні дані з питань регулювання обліку, аналізу, аудиту та оподаткування.
- РН06. Планувати і виконувати емпіричні та/або теоретичні дослідження з обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування і суміжних галузей використовуючи сучасні наукові інструменти та дотримуючись норм професійної і академічної етики, критично аналізувати результати досліджень у контексті усього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної проблеми.
- РН09. Ідентифікувати наукові та практичні проблеми, здійснювати апробацію результатів наукових досліджень, висновків і практичних рекомендацій з обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування та сприяти їх впровадженню в науковій та практичній сферах.
- РН10. Глибоко розуміти загальні принципи та методи обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування, а також методологію наукових досліджень, застосувати їх у власних дослідженнях у сфері обліку і оподаткування та у викладацькій діяльності.
- РН13. Вільно спілкуватися з питань, що стосуються обліку та оподаткування, з колегами, широкою науковою спільнотою, суспільством у цілому.

5. Організація навчання

Обсяг курсу – 90 год.

Вид заняття		Загальна кількість годин	
лекції		22	
практичні		24	
самостійна робота		44	
Ознаки курсу			
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Статус дисципліни
II	071 Облік і оподаткування	перший	обов'язкова

Тематика навчальної дисципліни			
Тема, план	Кількість годин		
	лекція	практичне заняття	самостійна робота студента
<p>ТЕМА 1. КОНТРОЛЬ У СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ</p> <p>1.1. Економічна сутність механізму контролю та аудиту.</p> <p>1.2. Суб'єкти контрольної та аудиторської діяльності. Оцінка нормативно-правового регулювання контролю та аудиту.</p> <p>1.3. Організаційні основи здійснення контролю та аудиту суб'єктів господарювання.</p>	2	2	2
<p>ТЕМА 2. АУДИТ ТА КОНТРОЛЬ ОСНОВНИХ БІЗНЕС-ПРОЦЕСІВ ПІДПРИЄМСТВ І ОЦІНКА РИЗИКІВ ДІЯЛЬНОСТІ</p> <p>2.1. Мета, завдання, інформаційна база контролю та аудиту бізнес-процесів підприємств.</p> <p>2.2. Методичні і організаційні підходи контролю та аудиторської перевірки процесів постачання, виробництва і збуту (реалізації).</p> <p>2.3. Інтегрований контролінг елементів системи управління суб'єктів господарювання (об'єднання управлінських процесів – планування, облік, аналіз, контроль, регулювання).</p>	2	2	2
<p>ТЕМА 3. МЕТОДИКА І ОРГАНІЗАЦІЯ КОНТРОЛЮ І АУДИТУ АКТИВІВ ПІДПРИЄМСТВ</p> <p>3.1. Контроль та аудит необоротних активів.</p> <p>3.2. . Контроль та аудит оборотних активів і дебіторської заборгованості.</p> <p>3.3. Узагальнення результатів контролю та аудиту активів підприємства.</p>	2	2	6
<p>ТЕМА 4. МЕТОДИКА І ОРГАНІЗАЦІЯ КОНТРОЛЮ І АУДИТУ ОБЛІКОВОЇ ПОЛІТИКИ, ВЛАСНОГО КАПІТАЛУ І ЗОБОВ'ЯЗАНЬ ПІДПРИЄМСТВ</p> <p>4.1. Контроль та аудит облікової політики підприємства..</p> <p>4.2. Контроль та аудит формування і використання власного капіталу підприємств.</p> <p>4.3. Контроль та аудит зобов'язань підприємств.</p> <p>4.4. Узагальнення результатів контролю та аудиту.</p>	3	2	6
<p>ТЕМА 5. МЕТОДИКА І ОРГАНІЗАЦІЯ КОНТРОЛЮ І АУДИТУ ДОХОДІВ, ВИТРАТ ТА ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ</p> <p>5.1. Контроль та аудит формування доходів підприємства.</p> <p>5.2. Контроль та аудит формування витрат підприємства.</p> <p>5.3. Контроль та аудит фінансових результатів діяльності підприємств.</p> <p>5.4. Узагальнення результатів контролю та аудиту.</p>	3	4	8
<p>ТЕМА 6. МЕТОДИКА І ОРГАНІЗАЦІЯ КОНТРОЛЮ І АУДИТУ ОКРЕМИХ ФОРМ ЗВІТНОСТІ</p> <p>6.1. Методичні і організаційні аспекти контрольних дій та аудиту балансу.</p> <p>6.2. Особливості методики і організації контролю та аудиту звіту про фінансові результати.</p> <p>6.3. Методичні та організаційні підходи контролю та аудиторської перевірки звіту про рух грошових коштів.</p> <p>6.4. Особливості методики і організації контрольної та аудиторської діяльності звіту про власний капітал.</p>	2	2	6

ТЕМА 7. СИСТЕМАТИЗАЦІЯ ТА УЗАГАЛЬНЕННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ АУДИТОРСЬКОГО КОНТРОЛЮ 7.1. Аудиторські звіти та їх структура. 7.2. Види аудиторських висновків та їх характеристика. 7.3. Зміст і структура аудиторського висновку за результатами аудиту підприємства.	2	4	4
ТЕМА 8. МЕТОДИКА І ОРГАНІЗАЦІЯ ВНУТРІШНЬОГО АУДИТУ І КОНТРОЛЮ 8.1. Процедури, що застосовуються у внутрішньому аудиті. 8.2. Аудиторський ризик та аудиторські докази. 8.3. Технологія виявлення шахрайства. 8.4. Аудиторські звіти та їх формування.	2	2	4
ТЕМА 9. ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ОРГАНІЗАЦІЇ І МЕТОДИКИ КОНТРОЛЮ ТА АУДИТУ 9.1. Сучасний стан контролю та аудиторської діяльності в державі. 9.2. Організація і регулювання контролю та аудиту на світовому економічному рівні. 9.3. Трансформації в організації контролю та аудиту даних під впливом діджиталізації економіки.	2	2	4
ТЕМА 10. КОНЦЕПТУАЛЬНІ ОСНОВИ КОНТРОЛЮ ЯКОСТІ АУДИТУ 10.1. Стандартизація процесу забезпечення якості аудиторських послуг. 10.2. Сучасні вимоги до контролю. Процедурне забезпечення зовнішнього контролю якості аудиту фінансової звітності. 10.3. Внутрішньофірмовий контроль якості аудиту.	2	2	2
Разом	22	24	44

Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	6. Система оцінювання курсу		
	<p>100 бальна: 50 балів протягом семестру, 50 балів за іспит. Протягом семестру 50 балів складається: Практичні заняття – 40 балів. Самостійна робота – 10 балів.</p> <p>Загальна оцінка за курс відображається за шкалою: “відмінно” – студент демонструє повні і глибокі знання навчального матеріалу, достовірний рівень розвитку умінь та навичок, правильне й обґрунтоване формулювання практичних висновків, наводить повний обґрунтований розв’язок прикладів та задач, аналізує причинно-наслідкові зв’язки; вільно володіє науковими термінами; “добре” – студент демонструє повні знання навчального матеріалу, але допускає незначні пропуски фактичного матеріалу, вміє застосувати його до розв’язання конкретних прикладів та задач, у деяких випадках нечітко формулює загалом правильні відповіді, допускає окремі несуттєві помилки та неточності розв’язках; “задовільно” – студент володіє більшою частиною фактичного матеріалу, але викладає його не досить послідовно і логічно, допускає істотні пропуски у відповіді, не завжди вміє правильно застосувати набуті знання до розв’язання конкретних прикладів та задач, нечітко, а інколи й невірно формулює основні твердження та причинно-наслідкові зв’язки; “незадовільно” – студент не володіє достатнім рівнем необхідних знань, умінь, навичок, науковими термінами.</p>		

Вимоги до письмових робіт	Відповідно до навчального плану, студент виконує три контрольні роботи. Головна мета – перевірка самостійної роботи студентів в процесі навчання, виявлення ступеня засвоєння ними теоретичних положень курсу. При виконанні завдань студент має детально розкрити результати. Для студентів денної форми навчання передбачено усі контрольні виконані в аудиторії. Для студентів заочної форми навчання передбачено три домашні контрольні роботи, які повинні бути надіслані на електронну пошту викладача за 10 днів до початку сесії.
Практичні заняття	Практичне заняття проводиться з метою формування у студентів умінь і навичок з предмету, вирішення сформульованих завдань, їх перевірка та оцінювання. За метою і структурою практичні заняття є ланцюжком, який пов'язує теоретичне навчання і навчальну практику з дисципліни, а також передбачає попередній контроль знань студентів. Оцінка за практичне заняття враховується при виставленні підсумкової оцінки з дисципліни
Умови допуску до підсумкового контролю	Максимальну оцінку 50 балів студент може отримати протягом семестру, решта 50 балів на іспиті. Мінімальним допуском до іспиту є 25 балів.

Самостійна робота	Загальний обсяг годин самостійної роботи студента, що відводиться на вивчення дисципліни «Концептуальні аспекти контролю та аудиту» складає 44 години. Студентам пропонується виконання завдань, що розміщені у Системі дистанційного навчання Прикарпатського національного університету імені В. Стефаніка (https://d-learn.pnu.edu.ua/developer/course/view/6730). Згідно графіку навчального процесу в період контролю за самостійною роботою студент проходить тестування на платформі дистанційного навчання.
<p style="text-align: center;">7. Політика курсу</p> <p>Письмові роботи: студенти самостійно виконують завдання модуля контролю 1 (поточного контролю), модуль контролю 2 (комплексна контрольна робота) та 3 (самостійної/індивідуальної роботи). Списування під час письмових робіт заборонені. Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише для виконання онлайн тестування. Для обчислень можна використовувати калькулятор. Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін.</p> <p>Курс передбачає роботу в колективі, тому середовище в аудиторії має бути дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики.</p> <p>Очікується, що студенти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення, що визначається Положенням про запобігання та виявлення плагіату у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаніка https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату</p> <p>Відвідування занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в дистанційному форматі відповідно до встановлених університетом правил.</p> <p>Якщо студент відсутній з поважної причини, він/вона презентує виконані завдання під час самостійної підготовки та консультації викладача.</p> <p>У студентів є можливість отримати додатковий бал до підсумкової оцінки, пройшовши онлайн курси на платформі Prometheus та/або Coursera. Також приймаються сертифікати, які підтверджують проходження курсів студентом на інших платформах неформальної освіти. Назва курсів повинні</p>	

відповідати тематиці вказаної дисципліни. Як правило, студент попередньо повинен погодити з викладачем коректність обраного курсу.

8. Рекомендована література

1. Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність в Україні: Закон України від 21.12.2017 р. № 2258–VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2258-19#Text>
2. Про основні засади здійснення державного фінансового контролю в Україні : Закон України від 26.01.1993 р. № 2939-XII (зі змінами та доповненнями).
3. Міжнародні стандарти аудиту видання 2016–2017 років: що нового? URL: <https://www.pabu.com.ua/ua/mediacentr-3/profesiini-novyny/863-mizhnarodnistandarty-audytu-vydannia-2016-2017-rokiv-shcho-novoho>
4. Положення про Державну аудиторську службу України»: Постанова Кабінету Міністрів України від 03.02.2016 р. №43 URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/43-2016-%D0%BF>
5. Артюх О. В. Податковий аудит у системі фінансового контролю : монографія / О. В. Артюх. – Одеса : Видавничий дім «Гельветика», 2018. – 412 с.
6. Аудит: підручник (в двох частинах) / за ред. Грушко В.І./ Брадул О.М., Шепелюк В.А, Ільїна С.Б., Юнацький М.О., Хорошенко А.П., Брадул Т.В., 4-те вид. доп. і перероб. - Київ : Видавництво Ліра-К, 2021. - 324 с.
7. Аудит: навч. посіб. / [С.І. Дерев'янка, Н.П. Кузик, С.О. Олійник, О.М. Ганяйло] - К. : «Центр учбової літератури», 2020. - 380 с.
8. Бержанір І.А. Організація і методика аудиту: навч. посіб. для закладів вищої освіти / МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини. Умань: ВПЦ «Візаві», 2022. 326 с.
9. Василюк М.М. Концептуальні основи якості аудиту: монографія. Івано-Франківськ: Видавець Кушнір Г.М., 2019. 588 с.
10. Державний фінансовий контроль : навчальний посібник / Л.В. Гуцаленко, В.А. Дерій, М.М. Коцупатрій. 2-е видання. К. : Центр учбової літератури, 2019. 424 с.
11. Облік, аналіз, аудит і оподаткування: навч.-метод. Посібник / А.І.Вергун, Т.В.Косташ, Т.М.Ковальчук, М.А.Проданчук, І.І.Никифорак; за заг. ред. д.е.н., проф. Т.М.Ковальчук. Чернівці: Чернівець. нац. ун-т ім. Ю.Федьковича, 2020. 520 с.
12. Облік і аудит: навч. посібник / Т.М.Ковальчук, І.І.Никифорак; за ред. Т.М.Ковальчук. Вид. 2-ге, доп. та перероб. Чернівці: Чернівець. нац. ун-т ім. Ю.Федьковича, 2021. 316 с.
13. Огійчук М.Ф., Рагуліна І.І., Новіков І.Т. Аудит: Навч. посібник. Вид. 4-те, перероб. і допов. К.: Алерта. 2020. 852 с.
14. М.Ф. Огійчук, І.І. Рагуліна, І.Т. Новіков Аудит : Навч. посібник. Вид. 4-те, перероб. і допов. Київ: Алерта, 2020. 852 с.
15. Рязанова Н. О. Аудит : навчально-методичний посібник. Старобільськ : ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2021. 234 с.
16. Рядська В.В., Петраков Я.В. Аудит. Практикум. - К.: ЦУЛ, 2022. - 416 с.
- Сідор М.І. Фінансовий контроль: навч. посіб.- (для здобувачів вищої освіти денної форми навчання.)-Одеса, 2019. -145 с.
17. Орган суспільного нагляду за аудиторською діяльністю. URL : <https://www.apob.org.ua/>.
18. Аудиторська палата України. URL : <https://www.apu.com.ua/>.
19. Міністерство фінансів України. URL : <https://www.mof.gov.ua/uk>.

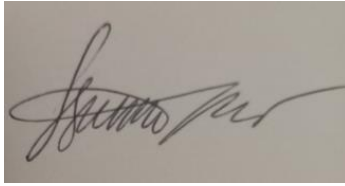
Інтернет-ресурси

20. Сайт Міжнародної Федерації Бухгалтерів (МФБ): [https:// www.ifac.org](https://www.ifac.org)
21. Сайт Асоціації дипломованих сертифікованих бухгалтерів (ACCA): [https:// www.accaglobal.com](https://www.accaglobal.com)
22. Сайт Інституту внутрішніх аудиторів (ІА): [https:// www.global.theiia.org](https://www.global.theiia.org)
23. Сайт Американського інституту дипломованих громадських бухгалтерів (AICPA): <https://www.aicpa.org>
24. Quality Control. International Federation of Accountants (IFAC) – The International Auditing and Assurance Standards Board (IAASB). 2020. URL: <https://www.iaasb.org/projects/quality-control>
25. Міжнародні стандарти контролю якості, аудиту, огляду, іншого надання впевненості та супутніх послуг, видання 2018 року URL: <https://mof.gov.ua/uk/mizhnarodni-standartiauditu> Дата звернення:

27.08.2023 р.

26. Міжнародний кодекс етики професійних бухгалтерів (включаючи Міжнародні стандарти незалежності) / Пер. з англ. – Міністерство фінансів України, 2021. – 386 с.

Викладач

A rectangular box containing a handwritten signature in dark ink on a light-colored background. The signature is cursive and appears to read 'Mariia Vasyluk'.

Марія ВАСИЛЮК